

www.menorinka.lt
info@menorinka.lt

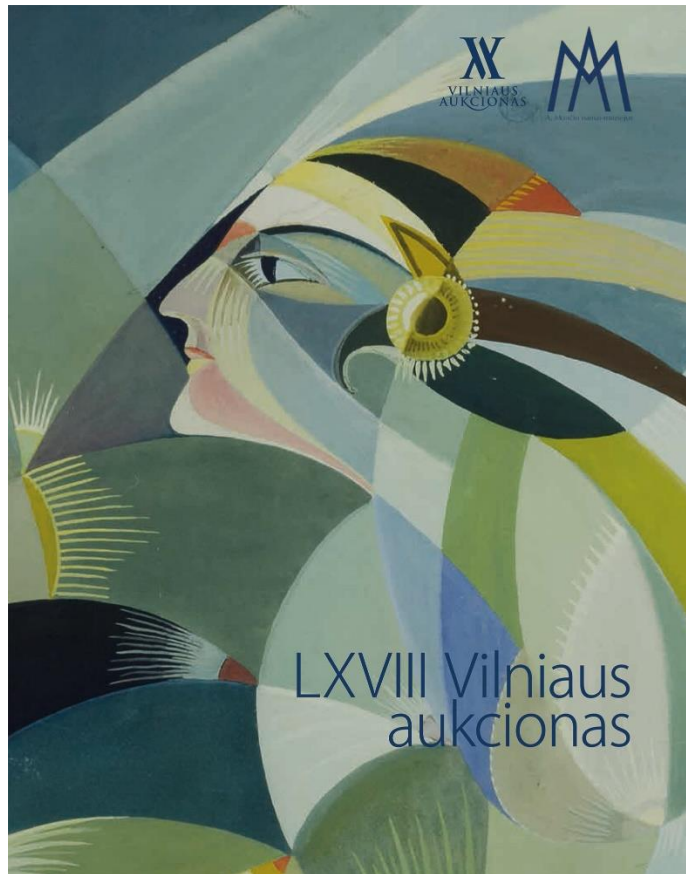
T./f. +370 5 2307 200
mob. +370 615 29023

Meno rinkos agentūra
Ligoninės g. 4, LT-01134, Vilnius
Luminor Bank AS Lietuvos skyrius
banko kodas 40100
A/S: LT244010042401653796

PRANEŠIMAS ŽINIASKLAIDAI

2021-07-16

PAJŪRYJE LXVIII VILNIAUS AUKCIONAS PAŽYMĖS DU REIŠMINGUS ŠIMTMEČIUS

Jau septintą kartą per visą Vilniaus aukciono namų istoriją į pajūrį persikeliantis LXVIII Vilniaus aukcionas šįkart minės ir dvi reikšmingas sukaktis – skulptoriaus Antano Mončio (1921–1993) ir tapytojo Prano Lapės (1921–2010) 100-ąsias gimimo metines. Tad 2021 m. rugpjūčio 7 d. Palangoje, Antano Mončio namuose-muziejuje vyksiančiose meno varžytuvėse bus siūloma ne tik įsigyti vertingų lituanistinės vaizduojamosios dailės meno kūrinių, bet ir prisidėti prie labdaringos misijos.

„Šis aukcionas ypatingas tuo, kad minime dviejų reikšmingų žemaičių –skulptoriaus A. Mončio bei tapytojo P. Lapės gimimo šimtmečius. Šie abu autoriai – nuolatiniai Vilniaus aukciono svečiai, o jų kūriniai yra vertinami kolekcininkų bei meno mylėtojų. Siekdami įamžinti šį įvykį, o taip pat – tęsti pajūrio aukcionų tradiciją, rubriką, kurią puošia A. Mončio darbai, skirsime labdarai. Lėšomis už parduotus kūrinius bus remiama skulptoriaus sūnaus Jean-Christophe prisiminimų apie tėvą knyga“, – sako Vilniaus aukciono namų vadovė, dailėtyrininkė dr. Simona Skaisgirytė-Makselienė, pridurdama, kad tokiu būdu aukciono dalyviai taip pat gali prisidėti ir padėti įprasminti ypatingą sukaktį.

www.menorinka.lt T./f. +370 5 2307 200
info@menorinka.lt mob. +370 615 29023

Meno rinkos agentūra
Ligoninės g. 4, LT-01134, Vilnius
Luminor Bank AS Lietuvos skyrius
banko kodas 40100
A/S: LT244010042401653796

Dviem išskilių menininkų šimtmečiais pažymėto LXVIII Vilniaus aukciono kolekcija kaip niekada gausi temų: ji suskirstyta į dešimt rubrikų, kuriose iš viso yra 160 lotų. Pirmojoje rubrikoje „Labdaros aukcionas: Antanas Mončys: 100 metų“ daugiau nei dvi dešimtys skulptoriaus kūrinių atskleidžia jo įvairialypį talentą. Tarp įvairia technika atliktų piešinių, skulptūrų ir kitų darbų itin išsiskiria polichromuotas horeljefas „Šv. Jurgis“ (1947–1957). Tai – retas kūrinys iš ankstyvojo menininko kūrybos periodo greičiausiai sukurtas jau pasitraukus į Vakarų – Freiburgo dailės ir amatų mokykloje (*École des Arts et Métiers*) arba studijų pas baltarusių kilmės skulptorių Ossip Zadkine Didžiosios lūšnos akademijoje Paryžiuje (*Académie de la Grande Chaumiére*) laikotarpiu.

Nemaža dalis dar nematytų darbų meno gerbėjų laukia kitoje rubrikoje, kuri dedikuota dailininkui P. Lapei, kurio gimimo šimtmetis taip pat minimas šiais metais. Išbandęs ne vieną dailės sritį, gyvenęs ne vienoje šalyje, ryškų štrichą lietuvių dailės istorijoje šis dailininkas brūkštelėjo jau gyvendamas už Atlanto ir patyręs tuo metu susiformavusio abstraktaus ekspresionizmo poveikį. Jam itin didelę įtaką padarė tuo metu JAV abstraktųjį ekspresionizmą plėtoję menininkai Džeksonas Polokas (Jackson Pollock, 1912–1956), Vilemas de Kuningas (Willem de Kooning, 1904–1997), Aršilas Gorkis (Archile Gorky, 1904–1948). Į Vilniaus aukcioną atkeliavusios abstrakčios kompozicijos yra iš brandžiojo kūrybos periodo, nutapytos dar užatlantėje ir apima paskutinį gyvenimo JAV dešimtmetį – iki grįžimo į Lietuvą.

Pasak dr. Simonos Skaisgirytės-Makselienės, be menininkų sukaktims dedikuotų rubrikų pajūryje vykstantis LXVIII Vilniaus aukcionas tradiciškai pasižymi dėmesiu Žemaitijos, Vakarų Lietuvos, Nidos kolonijos menininkams, taip pat marinos žanrui.

Rubrika „Nidos kolonija“ primena nuo XIX a. II p. iki Antrojo Pasaulinio karo Nidoje veikusią vokiečių ir lietuvių dailininkų organizaciją, kurios nariai tapė Kuršių Nerijos peizažus. Yra žinoma, kad iki organizacijos veiklos pabaigos čia apsilankė keli šimtai dailininkų, o nemaža jų darbų kolekcija buvo sukaupta 1867 m. Skruzdynėje įkurtame Hermanno Blode'o viešbutyje, kuris buvo tapęs kolonijos centru. Tačiau atėjus karui, kolekcija buvo sunaikinta, dingo ir daugelio čia kūrusių dailininkų darbai. Dėl šios priežasties aukcione pristatoma rubrika nėra gausi, tačiau į ją įtraukti tapytojų Wilhelmo Gdanietzo (1893–1969) ir Willio Wolfermanno (1887–1945) kūriniai vertinami kaip itin retai pasitaikantys reikšmingo meno istorijos periodo liudininkai. Ypač atkreiptinas dėmesys į W. Gdanietzo darbus (diptiką, akvarelę ir drobę), kuriuos pagrįstai galima vadinti įvairia technika atliktų kūrinių apie kurėnus serija.

Atpažįstamų – regatos, Baltijos jūros, Palangos, Nidos ir Gagrų vaizdų – bus galima išvysti rubrikoje „Marinistika, pajūris, prielaukos“, kurioje pristatomi tokie autoriai kaip Adomas Galdikas (1893–1969), Jonas Buračas (1898–1977), Česlovas Janušas (1907–1993), Kęstutis Jurgis Žitkus (1926–2000), Sergejus Gračiovas (1922–1993), Alfredas Šatas (1948–2014), Pranas Gailius (1928–2015) ir Edvardas Malinauskas.

Tiesa, aukciono intrigą šikart labiausiai kurstys rubrikas „Lietuvos dailė“, „Varia Lituanica“ ir „Iševijos dailė“ puošiantys darbai. Vienas tokių – dailininko Jono Mackevičiaus (1872–1954) kūrinys „Capri“ (1914–1929), sukurtas jo gyvenimo Kaprio saloje (Italija) periodu, kuris yra vienas labiausiai vertinamų dailininko kūryboje. Nors yra žinoma, kad J.

www.menorinka.lt T./f. +370 5 2307 200
info@menorinka.lt mob. +370 615 29023

Meno rinkos agentūra
Ligoninės g. 4, LT-01134, Vilnius
Luminor Bank AS Lietuvos skyrius
banko kodas 40100
A/S: LT244010042401653796

Mackevičius buvo itin produktyvus, daugelis jo kūrinių, ypač tapytų Kaprio saloje, išsisklaidė po pasaulį – dalis buvo parduoti turistams, kiti pateko į privačias kolekcijas be didesnės tikimybės vėl kada nors pasirodyti meno rinkoje. Vilniaus aukciono kolekcijoje taip pat žibės tokie kūriniai kaip neseniai sostinės galerijoje „Kunstkamera“ parodą surengusios skulptorės Daliutės Onos Matulaitės skulptūra „Šventvakarių Ėvė“ (1995) – paminklo Ievai Simonaitytei Priekulėje projektas, taip pat – ankstyvas dailininko Kazio Šimonio (1887–1878) kūrinys „Be pavadinimo [Deivė]“ (XX a. 4 deš.) ar Pinkaus Kremenio (Pinchus Krémègne, 1890–1981) drobė „Céret peizažas“ (1918).

Tradiciškai Palangoje surengtame Vilniaus aukcione stebins ir kiti gerai žinomi autoriai, tai – Antanas Kazanavičius (1892–1940), Zigmas Petravičius (1862–1955), Vincas Kisarauskas (1934–1988), Solomonas Teitelbaumas, Bronė Mingilaitė–Uogintienė (1919–1983), Valdas Antanas Gurskis, Vytautas Povilaitis (1927–2009), Stasys Eidrigėvičius, Klaudijus Petrulis (1951–2014), Jūratė Mykolaitytė, Jonas Daniliauskas, Leonardas Tuleikis (1939–2014), Jonas Gasiūnas, Neemija Arbit Blatas (1908–1999), Antanas Rūkštelė (1906–1990), Vytautas Kasiulis (1918–1995), Audrius Puipa (1960–1997), Irena Daukšaitė-Guobienė, Kęstutis Grigaliūnas, Laisvydė Šalčiūtė ir kt.

LXVIII VILNIAUS AUKCIONO DATOS

Antano Mončio namai–muziejus (S. Daukanto g. 16, Palanga)

Ekspozicija: Rugpjūčio 5–7 d. nuo 11 iki 17 val.

Aukcionas: Rugpjūčio 7 d. 19 val.

Katalogo peržiūra ir registracija aukcionui: www.menorinka.lt